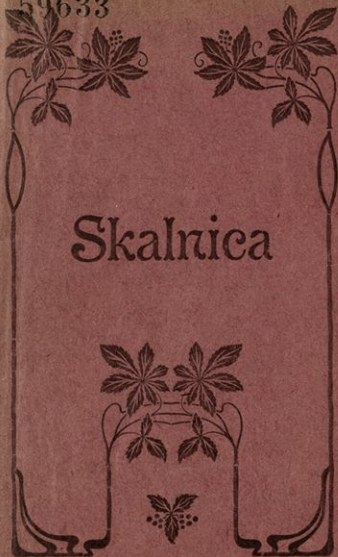
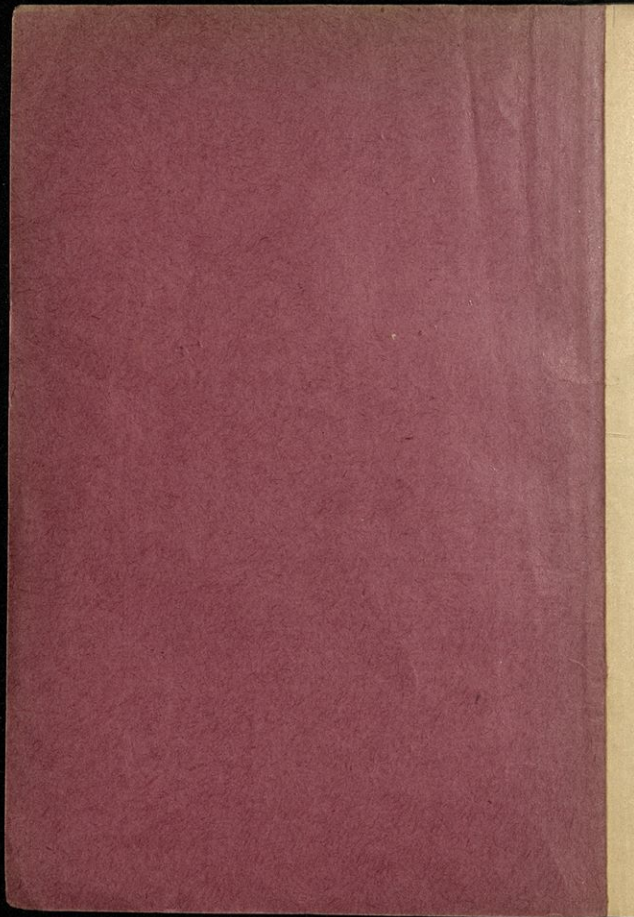

59633

Skalnica

Skalnica

Psalmi v čast Mariji Devici svetogorski ~ ~ ~ ~ ~

in

Kratek zgodovinski pregled svetogorske božje poti ~

za 50-letnico razglašanja
brezmađežnega Spočetja

~ ~ ~ zložil ~ ~ ~

Dr. Andrej Pavlica

Jan Urhovec

Založilo „Katoliško društvo deloljubov“ v Gorici.

- - - Tiskala „Narodna tiskarna“ v Gorici. - - -

59683

Štev. 897.

Semkaj predloženi zbirki romarskih pesmic „Skalnica“ z dotično uglasbo ter pridejanim kratkim pregledom zgodovine svetogorskega svetišča podeljujem rade volje v svrho objave naprošeno cerkveno dovoljenje, ter pobožne pesmice, ki se izdajo v proslavo petdesetletnice razglasenja brezmadežnega Spočetja, priporočam.

Kn. - nadškofijski ordinarijat

v Gorici, dne 27. februarja 1904.

✠ ANDREJ

nadškof.

25.4.35.

0300h3060

VSEBINA

Stran

Psalmi v čast M. D. svetogorski.

Skrivnostna roža	5
Slovenskim goram	8
Vsa lepa si, Marija!	11
Odlikovanje	14
Rože	17
Marijine trtice	19
Zima je minula	21
Jesenska	23
Molitev na poklonih	25

Kratek zgodovinski pregled svetogorske božje poti.

1. Doba	28
2. Doba: Očetje frančiškani na sveti Gori	32
3. Doba: Božjo pot zatrejo. Oo. frančiškane pre- ženejo	38
4. Doba: Božjo pot obnovijo	39
5. Doba: Oo. frančiškani se vrnejo na sv. Goro	45

Uglasba.

Skrivnostna roža	3
Slovenskim goram	5
Vsa lepa si, Marija!	7
Odlikovanje	9
Rože	12
Zima je minula	13
Jesenska	15
Molitev na poklonih	17

Skrivnostna roža.

Iskala sem njo, ki jo ljubi moja duša.

Po Visoki pesmi 3, 1.

Ko po rosnih hribih pasla sem drobnico,
našla v travci marsiktero sem cvetico.

Pa mi je dejala večkrat dobra mati:
„Rožico skrivnostno najdi, otrok zlati!“

In iskala sem, povsod popraševala,
da-li raste kje skrivnostna roža zala?

Prehodila sem doline in planine,
pripognila se za grme in pečine;

po vrtovih in po travnikih sem bila,
ob studencih in pótokih sem hodila;

a nikjer je nisem mogla naleteti,
dasi bila skoraj sem pri vsakem cveti.

Danes pa je bila meni sreča mila,
danes sem skrivnostno rožico dobila!

Na ravnici vrhu Skalnice zelene
v rahli zemljici skrivnostna roža žene.

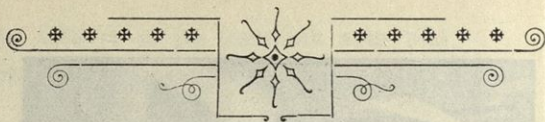
Vsadil jo v samoto je nebeški Oče,
sam On daje žarke jej oživljajoče.

Stokrat sem nagnila nanjo se ljubeče,
stokrat poljubila v lice jo rudeče!

Podoba Matere Božje svetogorske.

Slovenskim goram.

Večne gore so nam v deležnino dane.

Ecehiel 36, 2.

Srečne ste, o vê slovenske gore, srečne!
Odsihmal nazivali vas bodo večne.

Tujci prej nad vami majali so glave:
„Saj to same dolgočasne so puščave!“

Toda zdaj ste, gore naše, omladele,
omladele in po svetu zaslovele.

Ona, ki izvoljena je med ženami,
bivališče si izbrala je med vami.

Si izbrala vašo Skalnico najmanjo
in svoj zlati sedež položila nanjo.

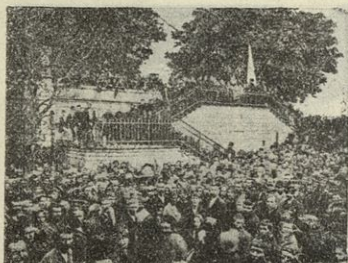
Notranjščina svetogorske cerkve.

Takrat ste se, hribje naši, vzradovali,
ko v ponos ste svetu celemu postali.

Tam, kjer prej se drzno reklo je: „Puščave!“
vrti zdaj in rodovitne so dobrave.

Tam, kjer prej se reklo: „Gore dolgočasne!“
zdaj šumijo vseh jezikov trume glasne.

Vzdignite se, gore naše, in pogledjte!
Silne množice, če morete, preštejte!

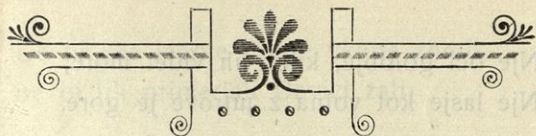

Procesija na sv. Goro ob stoletnici obnovitve božje poti
dne 7. maja 1894. Prizor na stopnjicah pred cerkvijo.

Vsi od juga in od severja hitijo
hvalit in častit preblazeno Marijo.

Večne gore nam je v deležnino dala,
večna bodi čast Jej, večna Jej zahvala!

Vsa lepa si, Marija!

Kako si lepa, prijateljica moja, kako si lepa!

Visoka pesem 4, 1.

„Uršula, oj srečna deklica, govori!
Kaj si videla na Skalnici ob zori?

Kakšna je izvoljena nebes kraljica?
Kakšna je, povej nam, vseh devic devica?“

„Lepa vsa je in brez madeža Marija,
vredna, da ji glavo venec zlat ovija!

Njen obraz je ko jutranja svitla zarja,
ko za gorami nam solnčni dan otvarja.

Nje oči golobje, kdor jih videt more,
Nje lasje kot volna z jutrove je gore.

Lica so v ljubezni sveti plameneča,
kakor lilija na Skalnici goreča.

Nje zobje kot strižnih ovc je bela čreda,
ustnice škrlat, sladkoba Nje beseda.

Vrat ko Davidov je slavni stolp z branili,
tisoč škitov, vse orožje močnih v sili.

Roke Nje so ko dišave in mazila;
rada v njih objemu vekomaj bi bila!

Oblačila pisana so in cvetoča,
v raznih barvah čednosti oznanujoča.

Kdo popiše naj še, kar u Njej je skrito,
kar srce Nje žensko krije plemenito?

Duša vdana polna milosti je svete,
za nje duhom deklice teko neštete.

Če bi vse lepote druge vkupe zbrali,
ne bi jih primerjali Devici zali.

Pojte, deklice, z menoj Mariji hvalo
in vse ljudstvo z nami naj bi se odzvalo:

Bodi, o Marija, vekomaj češčena,
vekomaj češčena, Ti najblažja žena!

Odlikovanje.

Pridite, pojdimo gor k Gospodovemu hribu!

Izaija 2, 3.

Gore naše, od največje, do najmanje,
zbrale složno so se na posvetovanje.

Htele so v ponižnosti se pokloniti
svoji dragi sestri Skalnici častiti.

Ker Marija jo za sedež je izbrala
in med vsemi gorami odlikovala.

Cerkev in samostan na sv. Gori.

Vsaka izvolila kaj je darovati:

Drevja ponudili hribje so košati.

Da povečale bi slavo svoje sestre,
dale so planine jej ravnice pestre.

Triglav, Krn in drugi naši velikani
vode dali sestri so odlikovani.

I gorice vinske so se ponudile:
Trtic, smokev, sadja so jej podarile.

Lepa ko nevesta Skalnica je naša,
po lepoti divni gore vse prekaša!

Ljudstva zdaj iz daljnih krajev k njej hitijo,
v trumah vrejo in tako si govorijo:

„Pridite, pojdimo gor na hrib Gospodov,
v hišo, ki zbirališče je vseh narodov;

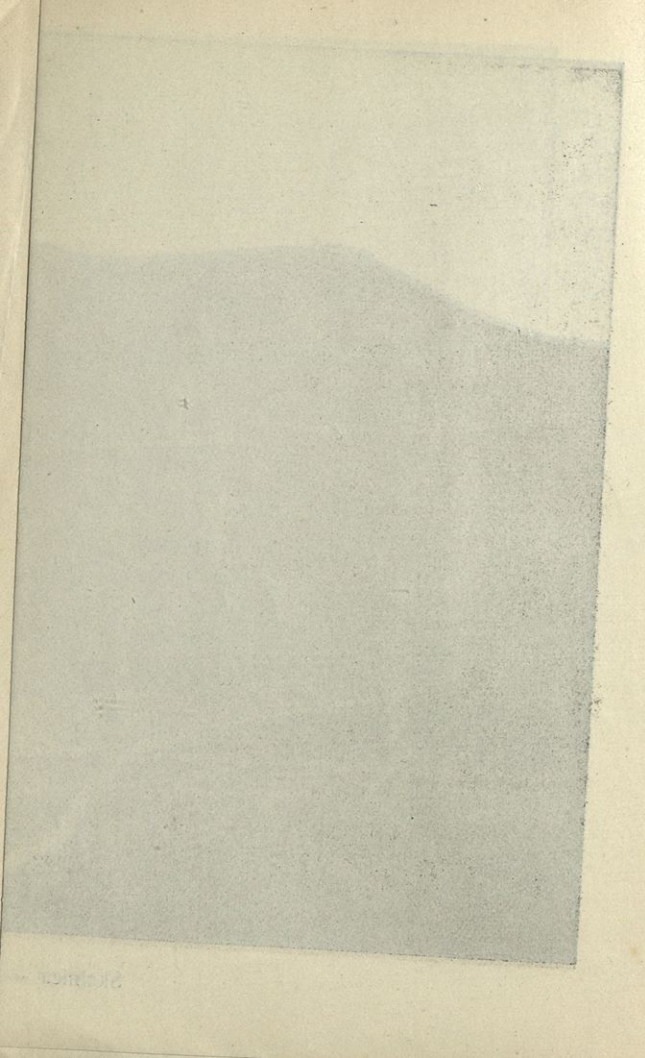
kjer izvoljena devica rajsko-mila
pota svoja prava bode nas učila.

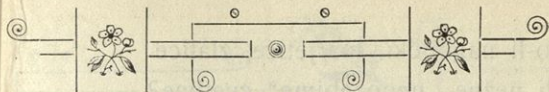
Tam po Njenih stezah bodemo hodili,
Njo častili, z Njo na veke se združili“.

Skalnica — sv. Gora,

Rože.

Krepčajte me s cveticami!

Visoka pesem 2, 5.

Tam po Skalnici Marija se sprehaja,
rože zbira pa jih Jezusu podaja.

So-li rože te vijolice dišeče,
ali zvončki ali lilije goreče?

Niso rože te vijolice dišeče,
niti zvončki niti lilije goreče!*)

*) Rumena ali goreča lilija raste v divni lepoti
na Skalnici.

So-li nageljčki, marjetice, zlatice
ali nežne „nepozabime“ cvetlice?

Niso nageljčki, marjetice, zlatice,
niti nežne „nepozabime“ cvetlice!

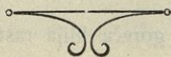
To molitve romarjev so, vzdih v vroči,
solze gorke, ki spokorni rod jih toči;

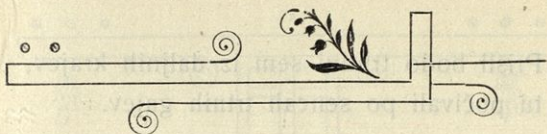
trdni sklepi, čednosti in dobra dela,
ki na Skalnici so v Bogu se spočela.

In ljubezen Božja, ki je neminljiva,
„nepozabime“ je cvetka ljubeznjiva!

To so tiste rože, ki Devica sveta
po zeleni gori Jezusu jih spleta!

Pridite Marijo hvalit vsi narodi:
Z Jezusom češčena na vse veke bodi!

Marijine trtice.*)

Vino, iz katerega poganjajo device.

Zah. 9, 17.

Žlahtne trtice Marija je sadila,
pa jim milostno tako je govorila:

„Rastite, iz raja trte presajene,
po ravninah mehkih Skalnice zelene!

In obilen sok na steblicih rodite
v zdar otrokom mojim, trte plemenite!

*) Po skalniških šumah so trte gosto nasejane.

Prišli bodo trudni sem iz daljnih krajev,
tu počivali po sencah trtnih gajev.

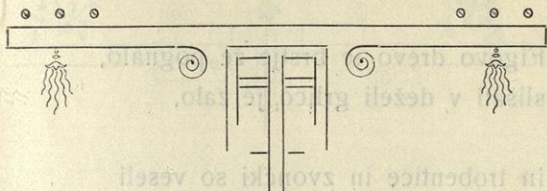
Sladki sok iz vaših grozdov bodo pili
in se v Jezusu pristrčno veselili.

Slaven rod poganjal bo iz tega vina:
Čista, blaga in navdušena mladina,

ki gorela vsikdar bo za prava sveta,
za vse lepo, za vse dobro srčno vneta.

Rastite mi torej, trte plemenite,
po ravninah mehkih Skalnice častite!“

Zima je minula.

Vstani . . . hiti, ker zima je že minula!

Visoka pesem 2, 10.

Čujte glas na Skalnici: Marija zove
iz vseh krajev hčere svoje in sinove:

„Sneg je skopnel in po dolih led se taje,
mraz jenjuje, zima skoraj že prešla je.

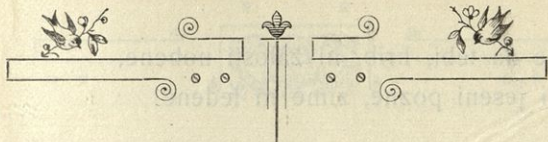
Jenjalo pozimsko mrzlo je deževje,
čas obrezovanja v nogradih prišel je.

Figovo drevo je brstje že pognalo,
slišati v deželi grlico je zalo,

in trobentice in zvončki so veseli
po deželi naši pesem že zapeli.

Čas je, ljudstvo moje, vstani, hiti znova
prosit me za svoje delo blagoslova!“

Jesenska.

„Pri meni je vse upanje življenja“.

Sirah 24, 25.

Po vseh gorah travca je porumenela.
Pozno jesen oznanuje zemlja cela.

Mrzel veter listje sem ter tja raztresa,
trtice obrane, gola so drevesa.

Solnce za oblaki temnimi se skriva,
v polumraku tužnem vsa narava sniva.

V naših srcih pa ustaja tiha žalost,
ki budi jesenska tužna jo propalost.

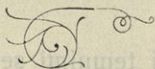
Le na tebi, hrib, ni žalosti nobene,
ni jeseni pozne, zime ni ledene!

Čujte vriskanje in petje trum nešteti,
ki na Skalnico hitijo o vseh Svetih!

Tu v vseh časih pomladansko solnce sije,
tu v vseh časih bujno cvetje je Marije!

Bratje, nično žalovanje odložimo
in na hrib, ki poln veselja je, hitimo,

k Njej, ki olajšuje žalost in trpljenje,
k Njej, ki upanje je naše in življenje!

Molitev na poklonih.*)

Častite Jo vsa dela Gospodova!

Po Dan. 3.

Pozdravljena bodi, Marija Devica,
pozdravljena tisočkrat, gorska kraljica!

Hvalite Jo hribje, veliki in mali;
med njimi najbolj naj jo Skalnica hvali!

Hvalite Jo trate in gorske ravnice
in po njih vse travce in nežne cvetice!

Vsi pašniki rosni in gozdi košati,
drevesa, živali, vsi pevci krilati!

*) „Na poklonih“ pravijo kraju, od koder zagledajo romarji ali potniki najprej svetogorsko cerkev. Na tem mestu pozdravljajo Marijo Devico na kolenih.

Hvalite Marijo potoki in reke,
studenci, jezera in morja na veke!

Pozdravljena bodi, Marija Devica,
pozdravljena tisočkrat, gorska kraljica!

Naj hvali Te jasno nebo nad gorami,
Marija, najlepša med vsemi ženami!

In solnce in luna in zvezde na nebi
blišče naj, o sladka devica, le Tebi!

Hvalite Marijo otroci človeški,
hvalite v višavah Jo kori nebeški!

Saj hvali Jo tudi Trojica presveta
in z zlatom Jej glavo častito opleta.

Pozdravljena bodi, Marija Devica,
pozdravljena tisočkrat, gorska kraljica!

Kratek

zgodovinski pregled

svetogorske božje poti.

Zgodovinski pregled.

1. Doba.

Leta
1539.

Ob času, ko se je Lutrova kriva vera jela širiti tudi po slovenskih pokrajinah, prikazala se l. 1539. na Skalnici nad Solkanom blizu Gorice pobožni pastirici Uršuli Ferligojevi iz Garja nebeška kraljica Marija, ki je izgovorila besede: „Reci ljudstvu, da naj mi tukaj hišo zida in me milosti prosi“.

Jeronim grof Attems, namestnik deželnega glavarja v Gorici (od l. 1532—1556), dovoli za zidanje cerkve na Skalnici zemljišče in 32 korakov okolu cerkvenih zidov.

Leta 1540.
11. decembra.

Zidarji najdejo v zemlji marmornato ploščo. Ob robu te plošče je bilo izdolbeno z gotiškimi črkami angelovo češčenje, na sredi plošče pa so bila izdolbena razna znamenja. Kos te plošče visi še sedaj na evangeljski strani altarja sv. Jožefa.

1541.

Kranjski deželni stanovi (deželni zbor), ki so bili vdani Lutrovi krivi veri, prosijo kralja Ferdinanda I., naj bi zatrl Božjo pot na Skalnico, kamor je začelo ljudstvo iz vseh krajev trumama zahajati.

1541.
meseca oktobra.

Leta 1543. Ta letnica je vsekana v cerkveno zidovje na pravo od glavnega vhoda, meter od tal.

1544. Ta letnica je vsekana nad zahodnim manjšim vhodom.

1544.
12. oktobra. Veličastna cerkev, katero občudujemo še sedaj, je bila že dovršena. Škof dr. Egidij Falcetta, namestnik oglejskega patriarha Marina Grimanija, je ta dan cerkev posvetil. Oglejski patriarh je ob tej priliki podaril za veliki altar sliko, katera je do danes na altarju *) V cerkvi so bili takrat le štirje leseni altarji: 1. veliki altar Matere Božje 2. sv. Lenarta na levi strani velikega altarja 3. sv. Uršule in družic na

*) Glej podobo na strani 7.

desni strani velikega altarja in 4. presv. Trojice sredi kora. Pozneje so postavili altar presv. Trojice na mesto, kjer je bil altar sv. Lenarta, katerega so odstranili. Altar sv. Uršule in družic so tudi odstranili in postavili na njegovo mesto bratovski altar Matere B.

Ta letnica je vsekana nad glavnim vhodom. Leta 1545.

Ta letnica je na dveh mestih vsekana na zidu na levo od zahodnega vhoda. 1547.

Ta letnica je na dveh mestih vsekana zunaj kapele sv. Mihaela proti vzhodu. 1560.

2. Doba.

Oo. frančiškani na sv. Gori.

Leta 1565. Nadvojvoda Karol, ki je bil po smrti cesarja Ferdinanda I. vladar goriške grofije (od l. 1564—1590), izroči ustmeno sv. Goro oo. frančiškanom, katere so Turki pregnali iz hrvatsko-ilirske provincije. Do tega leta je sv. Goro oskrbovala solkanska duhovščina.

1566. Nadvojvoda Karol izroči pismeno sv. Goro oo. frančiškanom. Ta listina se hrani v dežel-nem arhivu v Gorici.

1574. Nadvojvoda Karol potrdi s posebnim odlokom še enkrat vse pravice oo. frančiškanov na sv. Gori.

Frančiškani sezidajo majhen Leta 1574.
samostan nasproti cerkvenemu
glavnemu vhodu.

Frančiškani svetogorski ku- 1590.
pijo v Solkanu hišo, kjer si na-
pravijo za bolne in stare redov-
nike zavetišče.

Papež Pavel V. potrdi bra- 1607.
tovščino pasa sv. Frančiška na 15. sep-
sv. Gori. Ta bratovščina je bila tembra.
navezana na altar sv. Frančiška,
ki je imel privilegij za ranjke ude.

Nadvojvoda Ferdinand, 1609.
ki je bil od l. 1619 do 1637 tudi 31. janu-
rimski cesar, oprosti oo. frančiš- arja.
kane vsakeršnih davkov.

Papež Pavel V. potrdi bratov- 1612.
ščino Matere Božje na Sv. Gori. 2. junija.
Ta bratovščina je bila navezana
na bratovski altar Matere B. na
desni strani velikega altarja.

Leta Oo. frančiškani sezidajo
1623-1627. nov samostan na severo-
zahodni strani cerkve.

1630. Grof Rajmund Thurn podari
solkanskemu zavetišču lep
sadni vrt.

1637. Cesar Ferdinand III. potrdi vse
privilegije oo. frančiškanov na
sv. Gori ter jih še pomnoži.

1672. Cesar Leopold I. imenuje v
12. de- posebnem odloku sv. Goro svet
cembra. kraj, kjer ne sme nihče prodajati
brez dovoljenja oo. frančiškanov.

1688. Tržaški škof Gorizutti
posveti altar sv. Mihaela v
stranski kapeli. To kapelo so
zgradili takrat.

1711-1717. Gvardijan Romuald Sitar se-
zida nov samostan na južni
strani cerkve, ki stoji še danes.

Svetogorski frančiškani se obr- Leta 1715.
nejo do vatikanskega kapitlja s 21. junija.
prošnjo, da naj bi se smela po-
doba Matere Božje na sv. Gori
slovesno kronati.

Podoba Matere Božje sveto- 1717.
gorske se je v Gorici na Trav- 6. junija.
niku slovesno kronala. Kronal jo
je isterski škof Jurij Marotti, ka-
terega je določil papežev nuncij
na cesarskem dvoru. Slovesnost
so po vsej Avstriji naznanili s
prižnice. Papež Klement XI. je
podelil popolni odpustek vsem,
ki so na dan kronanja ali v os-
mini obiskali svetogorsko cerkev
in prejeli sv. sakramente. V celi
osmini je bilo 132 tisoč obha-
jancev.

Papež Benedikt XIII. določi, 1727.
da zadobe verniki, kateri obiščejo 28. junija.

sedem altarjev na sv. Gori, namreč: 1. veliki altar. 2. sv. Mihaela. 3. presv. Trojice. 4. bratovščine Matere Božje. 5. sv. Ane. 6. sv. Jožefa in 7. sv. Frančiška, prav tiste odpustke, kakeršnih se vdeležijo verniki, ako obiščejo sedem altarjev v cerkvi sv. Petra v Rimu.

Leta 1727. Papež Benedikt XIII. potrdi bratovščino sv. Mihaela.

1732. Cesar Karol VI potrdi privilegij, ki ga je dal oo. frančiškonom cesar Leopold I. dne 12. dec. 1672.

1734. Cerkvico sv. Antona v solkan-skem zavetišču prezidajo in povečajo. V njej napravijo tri altarje.

1736. Cesar Karol VI. potrdi še en-
2. maja. krat vse privilegije oo. frančiškanov na sv. Gori.

Papež Klement XII. potrdi vse Leta 1736.
bratovščine in vse odpustke, ki 24. maja.
so bili do takrat podeljeni.

Papež Klement XII. podeli 1739.
vsem vernikom enkrat na leto 30. junija.
popolni odpustek, ako obiščejo
svetogorsko cerkev katerikoli dan,
prejmejo ob tej priložnosti sv. sa-
kramente in molijo po namenu
sv. cerkve.

Papež Benedikt XIV. do- 1748.
voli praznovati praznik pri-
kazanja in kronanja Matere
Božje na Ska'nici celi fran-
čiškanski provinciji in du-
hovščini goriške grofije.

Papež Benedikt XIV. dovoli 1748.
praznovati praznik prikazanja in 20. sep-
kronanja svetogorske Matere tembra.
Božje v celem oglejskemu pa-
triarhatu.

Leta 1756. Goričani prosijo, naj bi se sedež tretjega reda preložil iz solkanskega zavetišča v Gorico, čemur se pa ne vstreže.

1764. Oo. frančiškani pišejo goriški
28. oktobra. vladi pismo. V njem pravijo med drugim, da je v samostanu na sv. Gori 40 redovnikov.

1786. V svetogorski cerkvi je bilo 12 altarjev.

3. Doba.

Božjo pot zatrejo. Oo. frančiškane
preženejo.

1786. Liberalna vlada zatre Božjo
28. januarja. pot na sv. Goro. Cerkev in samostan razkrijejo, altarje prodajo. Veliki altar kupi kanalski župnik za marijceljsko cerkev. Milostno po-

dobo Matere Božje prenesejo v solkansko farno cerkev. Frančiskani svetogorski se preselijo v minoritski samostan na trgu sv. Antona v Gorici, od koder so bili že prej minoriti pregnani.

Ljudstvo pa je hodilo na razvaline svetogorske molit in jokati ob vseh časih, kakor prej, ko sta stala še cerkev in samostan.

4. Doba.

Božjo pot obnovijo.

Pobožni cesar Franc II. izda Leta 1793.
na prošnjo goriških občin odlok, 15. aprila.
da se sme Božja pot na sv. Goro
zopet odpreti.

Kanonik in generalni vikar 1793.
Jožef Križman mašuje prvič v 23. junija.
stranski kapeli sv. Mihaela, katere

niso pri razdiranju l. 1786 skoraj nič poškodovali. Od 23. junija l. 1793 je bila zopet vsaki dan sv. maša na sv. Gori.

Leta 1793. Papež Pij VI. obnovi vse od-
13. sep- pustke za sv. Goro. Istotako tudi
tembra. papež Pij VII.

1793. Cerkev je bila že popolnoma
27. sep- pokrita in skoraj dovršena. Dne
tembra. 27. sept. 1793 jo blagoslovi stolni
župnik Franc Pfleger

1793. Sedanji marmornati veliki altar
pripeljejo na 61 vozovih iz samo-
stana sester benediktink v Mona-
steru. Daroval ga je za sv. Goro
grof Anton Cassis Faraone, ki je
bil kupil vse premoženje preg-
nanih benediktink.

1794. Podobo Matere Božje prene-
29. sep- sejo iz Solkana zopet na sv. Goro.
tembra.

Pred vsem jo nesejo v goriško stolno cerkev in od tod z velikim spremstvom na sv. Goro.

V spomin slovesne obnovitve svetogorske božje poti postavijo nad glavnim vhodom kamenito ploščo z napisom: „Ego autem steti in Monte sicut prius“ t. j. „Jaz pa sem ostala na Gori, kakor poprej.“

Goriški nadškof Filip grof **Leta 1798.**
Inzaghi posveti slovesno sveto- **20. maja.**
gorsko cerkev. Vodstvo Božje poti izroči duhovniku Jožefu Alojziju pl. Gironcoli-ju, ki je na razvalinah sezidal samostan in zvonik, napravil prižnico in dva marmornata altarja sv. Jožefa in sv. Ane. —

Jožef Alojzij pl. Gironcoli je **1798-1808.**
vedil svetogorsko božjo pot od 1. 1798 do smrti dne 14. aprila 1808.

- Leta** Po smrti Jožefa Alojzija pl.
1808-1860. Gironcolija je vodil svetogorsko božjo pot Pavel Celotti iz Gemone.
- 1810.** Svetogorski frančiškani se preselijo iz minoritskega samostana na trgu sv. Antona v Gorici v karmelitski samostan na Kostanjevici v Gorici, od koder so bili karmelite pregnali.
- 1815-1817.** Pavel Celotti dovrši obnovitev samostana, ki jo je bil začel že vodja Gironcoli.
- 1817.** Pavel Celotti da napraviti na sv. Goro vozno cesto, ki je večina še zdaj v rabi.
- 1860-1871.** Za Pavlom Celottijem je vodil svetogorsko božjo pot Franc Visintini do smrti dne 21. januarja 1871. —

Za Visintinijem je vodil svetogorsko božjo pot Lavrencij Rutar do svoje smrti dne 26. avgusta 1894. Ta je izvrstno deloval. Ob njegovi smrti je imela Božja pot vse drugačno lice ko ob njegovem nastopu. Izboljšal je poti na vse strani.

Leta
1871-1894.

Goriška dežela priredi na sv. Goro veličasten shod kot izraz obsodbe nad krivico italijanske vlade, ki je papežu Piju IX. uropala cerkveno posest.

Leta 1872.
2. septembra.

Nadškof Golmajer posveti nove zvonove.

1874.
7. junija.

Nadškof Golmajer posveti sredi cerkve marmornati altar, ki so ga postavili v spomin veličastnega romanja z dne 2. sept. 1872.

1877.

Papež Leon XIII. potrdi na prošnjo kneza-nadškofa Alojzija

1884.

dr. Zorna vse privilegije in odpustke, katere sta podelila papeža Pij VI. in Pij VII. Ti odpustki so:

1. *Popolni odpustek enkrat v letu vsem vernim, kadarkoli obišejo sveto Goro, prejmejo sv. sakramente in molijo po namenu sv. očeta za sv. katoliško cerkev.*
2. *Odpustek 200 dnij, kadarkoli kdo le cerkev obiše.*
3. *Odpustek sedmih let ob vseh malih godovih Matere božje, dalje drugo nedeljo po sv. treh kraljih, velikonočni in binkoštni pondeljek, na praznik sv. Jožefa, sv. Ane, sv. Joahima, sv. Petra in Pavla, rojstva sv. Janeza Krst., sv. Jerneja in sv. Mihaela.*
4. *Popolni odpustek na Ime Marije, Belo nedeljo, Obiskovanje Marije Device, obletnico cerkvenega posvečevanja in tretjo nedeljo meseca novembra vsem, ki obišejo sv. Goro, prejmejo sv.*

sakramente in molijo po namenu sv. Očeta. 5. Popolni odpustek „Porcijunkula“ dne 2. avgusta.

Procesija na sv. Goro iz cele primorske dežele za stoletnico obnovitve božje poti. *)

Leta 1894.
7. maja.

Za Rutarjem je vodil svetogorsko božjo pot Andrej Leban, in sicer do 16. januarja 1901, ko se je preselil na Grad v Mirnem, kjer je pa že 27. januarja 1901 umrl in bil dne 29. jan. istega leta prepeljan na sv. Goro k večnemu počitku.

1894-1901.

5. Doba.

Oo. frančiškani se vrnejo na sv. Goro.

Sv. Oče Leon XIII. dovoli na prošnjo Njega Eminencije Jakoba kardinala Missie, da

1900.
4. avgusta.

*) Glej podobo na strani 10.

smejo oo. frančiškani prevzeti svetogorski samostan in cerkev se vsem premoženjem.

Leta
1900.
23. no-
vembra.

Tržaško namestništvo sporoči, preč. knezo-nadškofijskemu ordinarijatu v Gorici, da se smejo oo. frančiškani kranjske provincije z dovoljenjem Njega Veličanstva presvitlega cesarja Franca Jožefa I. in ministerstva zopet naseliti na sv. Gori.

Leta 1900.
31. de-
cembra.

Zadnji dan leta 1900. prišel je proti večeru na sv. Goro novoimenovani gvardijan o. Kalist Medič. Prišedši v cerkev podelil je z Najsvetejšim sv. blagoslov.

1901.
6. febru-
arja.

Ta dan je preč. knezo-nadškofijski ordinarijat goriški slovesno izročil po 115 letih svetogorsko božjo pot oo. frančiška-

nom. Ker je bil kardinal Missia pozvan na Dunaj, prišel je na sv. Goro namesto njega stolni župnik monsignor dr. Franc Se de j, ki je daroval slovesno sv. mašo in imel primeren nagovor. Po sv. maši se je blagoslovil samostan ter se odločila „klavzura“.

V letih 1901 in 1902 je dal **Leta 1901.** preč. g. gvardijan Kalist Medič solkanskemu stavbeniku g. Francu Marušiču napraviti razna dela:

Ker ni bilo pripravnega oratorija, kjer bi samostanska družina opravljala molitve, je bilo treba najprej nato misliti. Prevezela se je v to svrho tretjina pevskega kora, se primerno predelala in obokala. Potrebno svetlobo dobiva deloma skozi dve okni s cerkvene strehe, eno se je pa napravilo na cerkvenem pročelju, kjer

je bilo zaradi simetrije še nad levo ladijo treba narediti eno okno, tako, da ima pročelje sedaj čvetero oken in je vsled tega cerkev veliko svetlejši. Zlasti pevski kor je bil prej pretemen.

Samostanski hodniki niso bili blizu do polovice obokani in se je bilo bati nevarnosti, ko bi gorelo. Zato sta se spodnji in srednji hodnik obokala in je zdaj vse v lepem razmerju. Odpravil se je z dveh hodnikov leseni in že zelo obrabljeni pod in se nadomestil z lepimi in trpežnimi ploščami iz šamote.

Tudi prejšnja obednica ni več zadostovala, in je bilo treba misliti na novo in večjo. Zato se je že meseca febr. 1901 jela graditi tik samostana na razvalinah nekdanjega frančiškanskega refektorija nova obednica in sicer tako,

da je spodaj pekarna, nad njo pa refektorij. Nad refektorijem je ravno takšen prostor, ki bo v svojem času za knjižnico, zdaj je pa krasna spalnica za romarje. Ko je bilo to poslopje pod streho, se je ravno nasproti začela graditi nova romarska hiša z 22 prostornimi sobami in krasnim razgledom na vse strani. V tej hiši lahko prenoči 80 romarjev. Jeseni l. 1901 se je zgradil ličen cvetličnjak.

Spomladi l. 1902 se je z velikimi troški vzdignila in znatno razširila gostilna „pri cerkveniku“, ki je bila prej res revna, tesna koča, podobna bolj hlevu, ko gostilni. — Tisto leto (1902) se je razširil tudi vodnjak pred cerkvijo, ki niti 300 *hl* vode ni držal, in je še ta uhajala, zdaj pa drži 1100 *hl*. Vodnjak je narejen na sesalko in je voda vedno snažna.

Voda iz tega vodnjaka je nape-
ljana tudi h „cerkveniku“ in na
dva kraja v samostan.

Velikanske stavbe svetogorske
nudijo sedaj že od daleč veličasten
pogled.

Leta 1902.
2. aprila.

Dr. Jakob kardinal Missia, knez
in nadškof goriški, ki je dosegel,
da so se oo. frančiškani vrnili na
sv. Goro, je umrl dne 24. marcija
1902. Njegovo truplo so prepeljali
kakor je sam v oporoki naročil,
dne 2. aprila na sv. Goro ter je
položili v začasen grob, kjer je
počivalo eno leto. Iz začasnega

1903.
24. marcija.

gropa so prenesli truplo dne 24.
marcija 1903 v navzočnosti pre-
milostnega kneza in nadškofa
Andreja Jordana v kapelo sv. Mi-
haela, kjer so je položili k več-
nemu počitku.

Skalnica.

Psalmi v čast M. D. svetogorski.

Uglasbil

Ivan Laharnar.

Delo 12.

Opomnja.

Skladbice so pisane za dvo- ali troglasen ženski zbor. Ako poje moški zbor, je želeti, da se prime pol glasu ali en glas više — razume se, da v nižji oktavi.

Skladatelj.

Skrivnostna roža.

Zmerno.

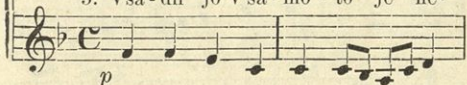
p

I.
II.

1. Ko po ro-snih hri - bih pa - sla
2. In is - ka - la sem, povsod po-
3. po vr - to - vih in po trav-ni-
4. Da - nes pa je bi - la me - ni
5. Vsa - dil jo v sa - mo - to je ne-

III.
ad lib.

1. sem dro - bni - co, na - šla v trav-ci
2. pra - še - va - la, da - li ra - ste
3. kih sem bi - la, ob stu - den - cih
4. sre - ča mi - la, da - nes sem skriv-
5. be - ški O - če, sam On da - je

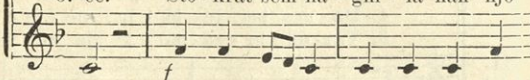
1. mar - si - kte-ro sem eve - ti-
2. kje skri-vno-stna ro - ža za-
3. in po - to - kih sem ho - di-
4. no - stno ro - ži - co do - bi-
5. žar - ke Jej o - živ - lja - jo-

f

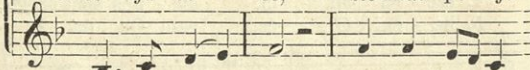

1. co. Pa mi je de - ja - la več-krat
 2. la? Pre - ho - di - la sem do - li - ne
 3. la; a ni - kjer je ni - sem mo - gla
 4. la! Na rav - ni - ci vr - hu Skal - ni -
 5. če. Sto - krat sem na - gni - la nan - njo

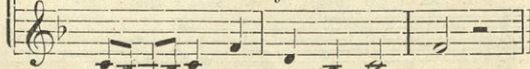
f

1. do - bra ma - ti: „Ro - ži - co skriv-
 2. in pla - ni - ne, pri - po - gni - la
 3. na - le - te - ti, da - si bi - la
 4. ce ze - le - ne v - rahli zem - lji-
 5. se lju - be - če, sto - krat po - lju-

1. no - stno naj - di, o - trok zla - ti!“
 2. se za gr - me in pe - či - ne;
 3. sko - raj sem pri vsa - kem cve - ti.
 4. ci skriv - no - stna ro - ža že - ne.
 5. bi - la v li - ce jo ru - de - če!

Slovenskim goram.

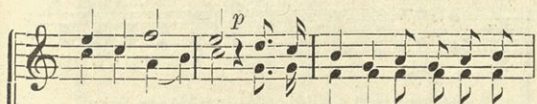
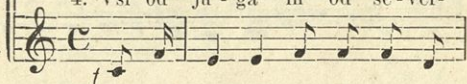
Živahno.

I.
II.

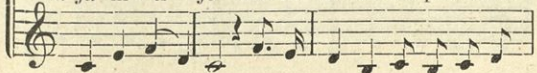

1. Sreč-ne ste, o ve slo-ven-ske
2. O - na ki iz - vo - lje - na je
3. Tam kjer prej so drz - no re - klo
4. Vsi od ju - ga in od se-ver-

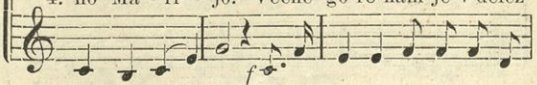
III.
ad lib.

1. go-re, sreč - ne! Od-sih-mal na-zi-va-li vas
2. med že - na - mi. Bi - va - liš - če si iz-bra-la
3. je: „Pu-šča-ve“! vr-ti zdaj in ro-do-vit-ne
4. ja hi - ti - jo hva-lit in ča-stit pre-bla-že-

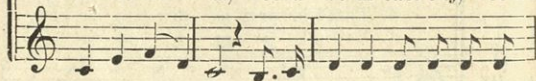

1. bo - do več - ne. Tuj-ei prej nad vami ma-ja-
2. je med va - mi. Si iz - bra - la vašo Skal-ni-
3. so do - bra - ve. Tam, ker prej se reklo: „Go-re
4. no Ma - ri - jo. Večne go-re nam je v delež-

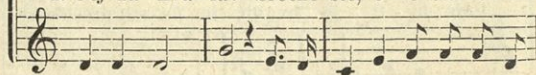

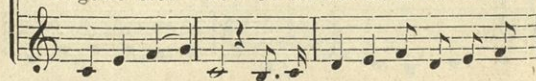
1. li so gla - ve: „Saj to sa-me dol-go-čas-ne
2. co naj - ma - njo in svoj zla-ti se - dež po-lo-
3. dol-go-čas - ne“! zdaj šu-mi-jo vseh je-zi-kov
4. ni - no da - la, večna bo-di čast Jej, več-na

1. so pu - šča - ve!“ To-da zdaj ste, go-re na-še,
2. ži-la na - njo. Takrat ste se, hrib-je na-ši,
3. tru-me glas - ne. Vz-dig-nite se, go-re na-še,
4. Jej za - hva - la! Srečne ste, o ve slo-ven-ske

1. o - mla - de - le, o - mla-de-le in po sve-tu
2. v-zrado-va - li, ko v po-nos ste sve-tu ce-le-
3. in po-glej - te! Sil-ne mno-ži-ce, če mo-re
4. go-re sreč - ne! Od-sih-mal na-zi-va - li vas

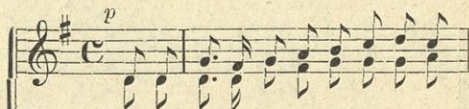

1. za - slo - ve - le.
2. mu po - sta - li.
3. te pre - štej - te!
4. bo - do več - ne.

Vsa lepa si, Marija!

Počasi in slovesno.

I.
II.

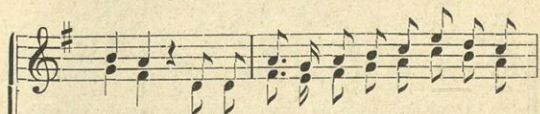
p

1. Ur - šu - la, oj srečna de-kli-ca, go-
2. Njen o-braz je ko ju-tran-ja svit-la
3. Nje zob - je kot strižnih ove je be-la
4. O - bla - či - la pi - sa - na so in eve-
5. Če bi vse le-po-te dru-ge vku-pe

III.
ad lib.

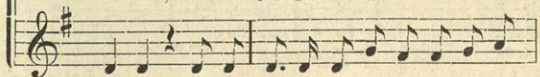

p

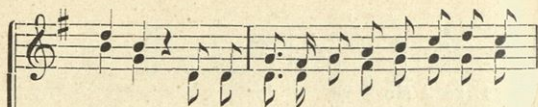

p

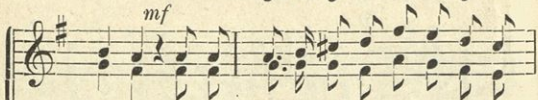
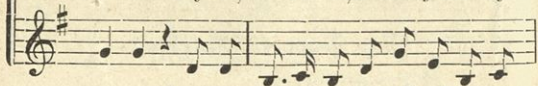
1. vo-ri! Kaj si vi-de-la na Skal-ni-ci ob
2. zar-ja, ko za go-ra-mi nam solnčni dan o-
3. čre-da, ust-ni - ce škr-lat, sladkoba Nje be-
4. to-ča, v raznih barvah čed-no-sti o-žna-nu-
5. zbra-li, ne bi jih pri-mer-ja-li De-vi-ci

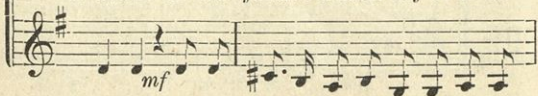
p

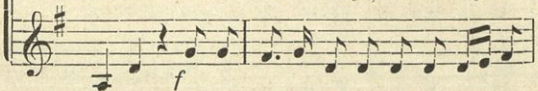
1. zo-ri? Kak-šna je iz-vo-lje-na nebes kra-
2. tvarja. Nje o - či go-lob-je, kdor jih vi-det
3. se-da. Vrat ko Da-vi-dov je slavni stolp z bra-
4. jo-ča. Kdo po-pi-še naj še, kar u Njej je
5. za-li. Poj-te, de-kli-ce, z menoj Ma-ri-ji

1. ljica? Kak-šna je, po-vej nam, vseh devic de-
2. more, Nje las - je kot volna je s planinske
3. ni-li, ti-soč škitov, vse o-rož-je moč-nih
4. skrito, kar sr - ce Nje žensko krije pleme-
5. hva-lo in vse ljudstvo z nami naj bi se od-

1. vi-ca? Le-pa vsa je in brez ma-de-ža Ma-
2. go-re. Li-ca so v ljubezni sve-ti pla-me-
3. v ši-li. Ro-ke nje so ko di-ša-ve in ma-
4. ni-to? Du-ša vda-na pol-na mi-lo-sti je
5. zvalo: Bo-di o Ma-ri-ja, ve-ko-maj če-

1. ri - ja, vred-na, da ji gla-vo ve-
 2. ne - ča. Ka - kor li - li - ja na Skal-
 3. zi - la; ra - da v njih ob - je - mu ve-
 4. sve-te, za - nje du-hom de - kli - ce
 5. šče-na, ve - ko - maj če - šče-na, Ti

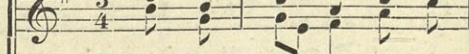

1. nec zlat o - vi - ja!
 2. ni - ci go - re - ča.
 3. ko - maj bi bi - la!
 4. te - ko ne - šte - te.
 5. naj-blaž-ja že - na!

Odlikovanje.

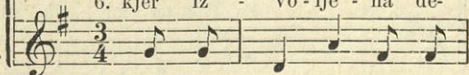
Počasi.

I.

II.

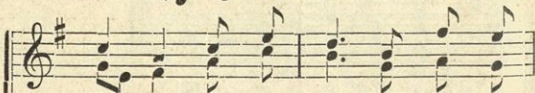
1. Go - re na - še, od naj-
 2. Ker Ma - ri - ja jo za-
 3. Da po - ve - ča - le bi
 4. I go - ri - ce vin - ske
 5. Ljud - stva zdaj iz dalj - nih
 6. kjer iz - vo - lje - na de-

III.
ad lib.

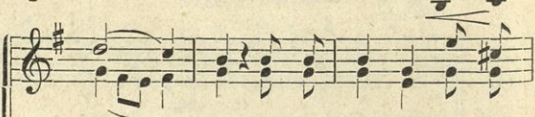

1. več-je do naj - ma - nje, zbra-le
2. se-dež je iz - bra - la in med
3. sla-vo svo - je ses - tre, da - le
4. so se po - nu - di - le, tr - tic,
5. krajev k njej hi - ti - jo, v trumah
6. vi - ca raj - sko mi - la po - ta

1. slož - no so se na po - sve - to
2. vse - mi go - ra - mi od - li - ko-
3. so pla - ni - ne jej rav - ni - ce
4. smo - kev, sad - ja so jej po - da-
5. vre - jo in ta - ko si go - vo-
6. svo - ja pra - va bo - de nas u-

1. va - nje. Hte-le so v po-niž-no-
2. va - la. Vsaka iz - vo - li - la
3. pe - stre. Triglav, Krn in dru - gi
4. ri - le. Le-pa ko ne - ve - sta
5. ri - jo : „Pri-di - te, poj - di - mo
6. či - la. Tam po nje - nih ste-zah

1. sti se po - klo - ni - ti svo - ji
2. kaj je da - ro - va - ti: Drev - ja
3. na - ši vé - li - ka - ni vo - de
4. Skal - ni - ca je na - ša po - le -
5. gor na hrib Gospo - dov, v hi - šo,
6. bo - de - mo ho - di - li, Njo čas -

1. dra - gi sestri Skal - ni - ci čas - ti - ti.
2. po - nu - di - li hrib - je so ko - ša - ti.
3. da - li ses - tri so od - li - ko - va - ni.
4. po - ti div - ni go - re vse pre - ka - ša!
5. ki zbi - ra - li - šče je vseh na - ro - dov;
6. tili, z Njo na ve - ke se zdru - ži - li.

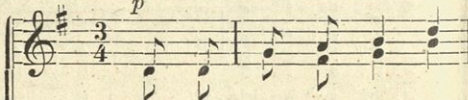

Rože.

Zmerno.

p

I.
II.

1. Tam po Skal - ni - ci Ma-
2. Ni - so ro - že te vi-
3. Ni - so na - geljč - ki, mar-
4. Trd - ni skle - pi, čed - no-
5. To so ti - ste ro - že,

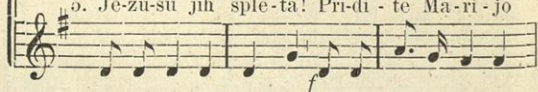
III.
ab lib.

1. ri - ja se spre - ha - ja, ro - že zbi - ra pa jih
2. jo - li - ce di - še - če ni - ti zvončki ni - ti
3. je - ti - ce zla - ti - ce, ni - ti než - ne „ne - po-
4. sti in do - bra de - la, ki na Skal - ni - ci so
5. ki De - vi - ca sve - ta po ze - le - ni go - ri

1. Je - zu - su po - da - ja. So - li ro - že te vi
2. li - li - je go - re - če! So - li nageljčki, mar-
3. zabime“ cve - ti - ce! To mo - lit - ve romar-
4. v Bogu se spo - če - la! In lju - be - zen Božja
5. Je - zu - su jih sple - ta! Pri - di - te Ma - ri - jo

1. jo - li - ce di še - če a - li zvončki a - li
2. je - ti - ce, zla - ti - ce a - li než - ne „ne - po -
3. jev so, vzdihli vro - či, sol - ze gor - ke, ki spo -
4. ki je ne - min - lji - va, „ne - po - za - bi me“ je
5. hvalit vsi na - ro - di: Z Je - zu - som češ čena

1. li - li - je go - re - če!
2. za - bi - me“ cve - ti - ce?
3. kor - ni rod jih to - či;
4. cvetka lju - bez - nji - va!
5. na vse ve - ke bo - di!

Zima je minula.

S povdarkom.

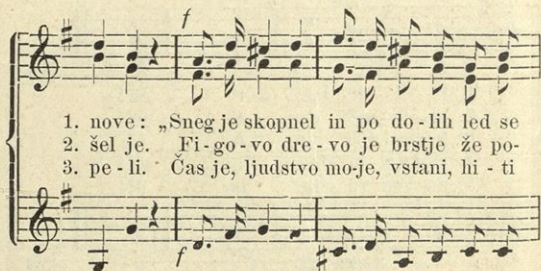

1. Čuj - te glas na Skal - ni - ci: Ma - ri - ja
2. Jen - ja - lo po - zimsko mrz - lo je de -
3. In tro - ben - ti - ce in zvončki so ve -

1. zo-ve iz vseh krajev hče-re svoje in si-
2. ževje, čas o-bre-zo-van-ja v nogradih pri-
3. se-li po de-že-li na-ši pe-sem že za-

1. nove : „Sneg je skopnel in po do-lih led se
2. šel je. Fi-go-vo dre-vo je brstje že po-
3. pe-li. Čas je, ljudstvo mo-je, vstani, hi-ti

1. ta - je, mraz jen-ju - je zi - ma
2. gna - lo, sli - ša - ti v de - že - li
3. zno - va pro - sit me za svo - je

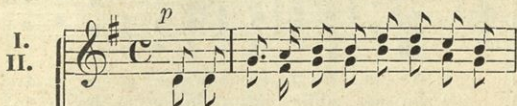

1. sko-raj že pre - šla je.
2. gr - li - co je za - lo.
3. de - lo bla - go - slo - va.

Jesenska.

Počasi in slovesno.

I.
II.

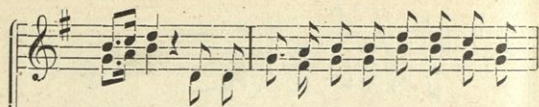
1. Po vseh gorah travca je po - ru - me
2. V na - ših sr - cih pa u - sta - ja ti - ha
3. Tu v vseh časih pomladansko solnce

III
ad lib.

1. ne - la. Pozno je - sen o - zna - nu - je zemlja
2. žalost, ki bu - di jesenska tužna jo pro -
3. si - je, tu v vseh ča - sih buj - no cvetje je Ma -

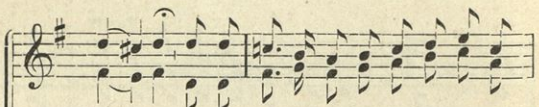

1. ce - la. Mr-zel ve-ter list-je semtertja raz-
2. pa-lost. Le na te-bi, hrib, ni ža-lo-sti no-
3. ri - je! Brat-je, nič-no ža-lo-van-je od - lo-

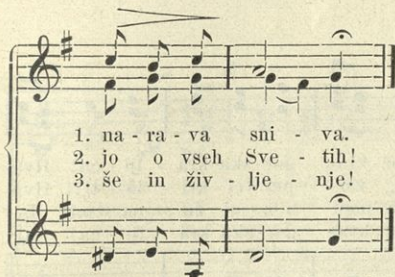
1. tre - sa, tr - ti - ce o-bra-ne, go - la so dre-
2. be - ne, ni je - se - ni poz-ne, zi-me ni le-
3. ži - mo in na hrib, ki poln ve-se-lja je hi-

1. ve - sa. Solnce za o - bla-ki temni-mi se
2. de - ne! Čuj-te v - ris-ka-nje in pet-je trum
3. ti - mo, k Njej, ki olaj-šu-je ža-lost in ter-

1. skri-va, v po-lu - mra-ku tuž-nem vsa
 2. šte-tih, ki na Skal-ni - co hi - ti-
 3. plen-je, k Njej, ki u - pa - nje je na-

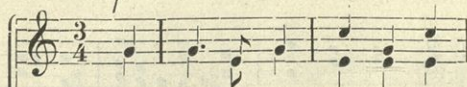
1. na - ra - va sni - va.
 2. jo o vseh Sve - tih!
 3. še in živ - lje - nje!

Molitev na poklonih.

Mogočno.

f

I.
II.

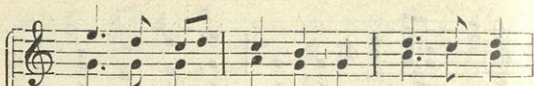

1. Po - zdrav-lje - na bo - di, Ma-
 2. Vsi paš - ni - ki ros - ni in
 3. Naj hva - li te jas - no ne-
 4. Po - zdrav-lje - na bo - di, Ma-

III.
ad lib.

f

1. ri - ja De - vi - ca, po - zdravlje - na
2. goz - di ko - ša - ti, dre - ve - sa, ži -
3. bo nad go - ra - mi, Ma - ri - ja, naj -
4. ri - ja De - vi - ca, po - zdravlje - na

1. ti - soč - krat, gor - ska kra - lji - ca! Hva -
2. va - li, vsi pev - ci kri - la - ti! Hva -
3. lep - ša med vse - mi že - na - mi! In
4. ti - soč - krat, gor - ska kra - lji - ca! Saj

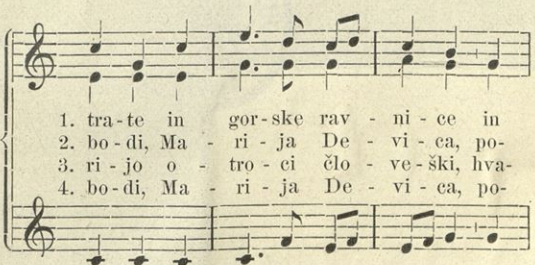
1. li - te Jo hrib - je, ve - li - ki in
2. li - te Ma - ri - jo po - to - ki in
3. soln - ce in lu - na in zvezde na
4. hva - li Jo tu - di Tro - ji - ca pre -

1. ma-li; med nji-mi naj - bolj naj jo
2. re-ke, stu - den-ci, je - ze - ra in
3. ne-bi bli - šče naj o slad-ka de-
4. sve-ta in z zla-tom Jej gla - vo ča-

1. Skal-ni - ca hva - li! Hva - li - te Jo
2. mor-ja na ve-ke! Po - zdrav-lje - na
3. vi - ca le Te-bi! Hva - li - te Ma-
4. sti - to o - ple-ta. Po - zdrav-lje - na

1. tra-te in gor-ske rav - ni - ce in
2. bo-di, Ma - ri - ja De - vi - ca, po-
3. ri - jo o - tro - ci člo - ve - ški, hva-
4. bo-di, Ma - ri - ja De - vi - ca, po-

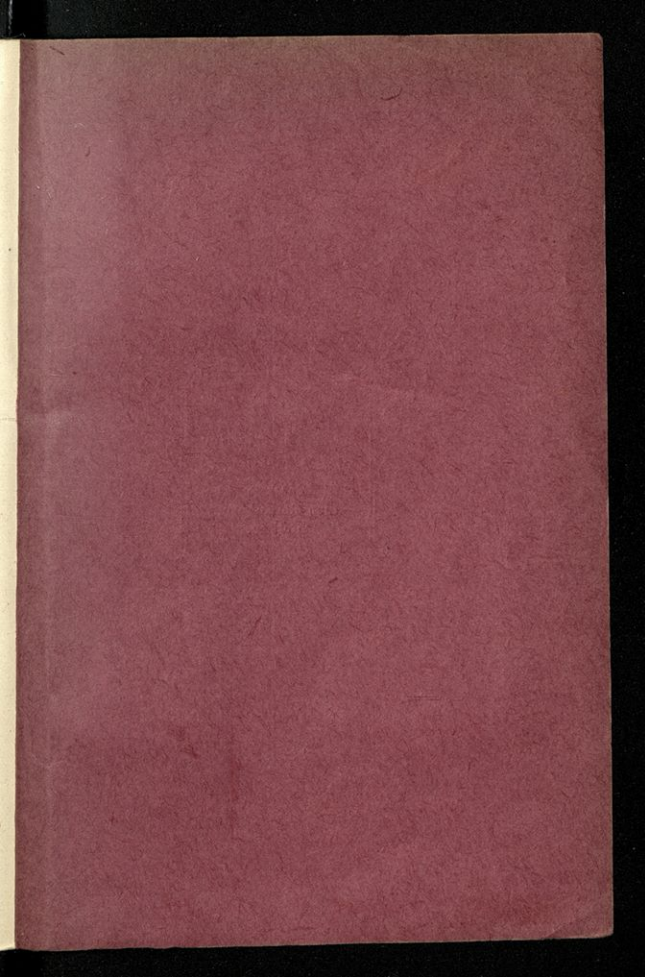
1. po njih vse travce in než-ne eve - ti - ce!
2. zdravljena ti-soč-krat, gorska kra - lji - ca!
3. li - te v vi-ša - vah Jo ko - ri ne - be - ški!
4. zdravljena ti-soč-krat, gorska kra - lji - ca!

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

00000504208

Pozor!

Cena **25** krajcarjev
ali **50** vinarjev. &

Čisti dobiček je namo-
njen slovenskemu
zbiratelju.